

49253903 : สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอน/ การบูรณาการแบบสอดแทรก / การเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ปัญญา ทอนิล : รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยการบูรณาการแบบสอดแทรกสำหรับนักศึกษาครู เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.มาเรียม นิลพันธุ์, รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ ศ. ดร.สุวิมล ว่องวาณิช. 544 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ ทดลองใช้ และศึกษา ประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยการบูรณาการแบบสอดแทรกสำหรับนักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ ระยะแรกเป็นการศึกษารูปแบบการพัฒนา สมรรถภาพการสอนของนักศึกษาครู ระยะที่สองเป็นการพัฒนารูปแบบ ระยะที่สาม การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ และระยะที่สี่ เป็นการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาครู ชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2552 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 46 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ คู่มือการพัฒนา สมรรถภาพการสอนฯ ตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ชุดประเมินสมรรถภาพการสอนฯ ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ด้าน ทักษะการปฏิบัติ และด้านทัศนคติ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ประเด็นในการสนทนากลุ่มและ สัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบ วัดซ้ำ และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบที่ใช้ในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนบูรณาการแบบสอดแทรกเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนสำหรับนักศึกษาครู มีดังนี้

1.1 แนวคิดการพัฒนาของรูปแบบ 3 แนวคิด คือ การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นฐาน การเรียนรู้ด้วย ตนเอง และ การเรียนรู้ตามสภาพจริง

1.2 หลักการของรูปแบบการพัฒนา เป็นหลักการที่ระบุถึงการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยบูรณาการแบบ สอดแทรก สมรรถภาพการสอนเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ มีองค์ประกอบที่ต้องพัฒนา 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติในทัศน ทัศนคติในการพัฒนาต้องหลากหลาย และการปฏิบัติการสอนจริงจะพัฒนาสมรรถภาพการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 องค์ประกอบของการพัฒนา มี 3 องค์ประกอบคือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร 18 ชั่วโมง 3 วัน การปฏิบัติการสอนโดยบูรณาการแบบสอดแทรกของนักศึกษาครูในสถานศึกษา และการนิเทศ กำกับติดตามและ ประเมินการปฏิบัติการสอน โดยครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์

1.4 กระบวนการพัฒนาสมรรถภาพการสอน (AADPSA) 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การสร้างความรู้ ความตระหนัก (Acknowledging; A) ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์วิจารณ์ (Analyzing; A) ขั้นที่ 3 การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา (Defining goals; D) ขั้นที่ 4 การฝึกปฏิบัติหรือนำความรู้ไปใช้ (Performing; P) ขั้นที่ 5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing; S) และขั้นที่ 6 การประเมินผล (Assessing; A)

2. ผลการใช้รูปแบบและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ โดยสรุปมีดังนี้

2.1 ค่าเฉลี่ยพัฒนาการของสมรรถภาพการสอน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะปฏิบัติและด้านทัศนคติในทัศน ของนักศึกษาครู จากการประเมิน มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ค่าเฉลี่ยพัฒนาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบ จากการ ประเมิน มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านจิตสาธารณะ และด้านการคิดเพื่อการเรียนรู้ เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.....2.....3.....

49253903 : MAJOR : CURRICULUM AND INSTRUCTION
KEY WORD : DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL CAPACITY MODEL / INFUSION
INTERGRATION / ENHANCING THE STUDENTS' GOOD CHARACTER

PANYA THONHNIN : DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL CAPACITY MODEL
BY INFUSION INTERGRATION OF PRE-SERVICE TEACHERS FOR ENHANCING THE STUDENTS'
GOOD CHARACTER. THESIS ADVISORS : ASST.PROF. MAREAM NILLAPUN, Ed.D.,
ASSOC.PROF. WICHAI WONGYAI, Ph.D., AND SUWIMON WONGWANICH, Ph.D. 544 pp.

The objectives of this research were to develop, try out and study the effectiveness of an instructional capacity model by infusion integration approach of pre-service teacher for enhancing the students' good character. This research was divided into 4 phases. The first phase was to study the model of instructional capacity. The second phase was to develop an instructional capacity model and examine this model by experts. The third phase was to try out an instructional capacity model by pilot study. The fourth phase was to evaluate an instructional capacity model. The sample was 46 pre-service teachers in Phetchaburi Rajabhat University. The research instruments were the manual of an instructional capacity model of infusion integration approach, evaluation form of the instructional capacity consisted of knowledge aspect, performance aspect and self-concept aspect, appraisal form of good character and the key issues in focus group discussions and interviews. The quantitative data were analyzed by mean, standard deviation and ANOVA repeated measure, whereas the qualitative data were analyzed by content analysis method. The research results can be concluded as follows:

1. The conclusions of an instructional capacity model of infusion integration approach of pre-service teacher for enhancing the students' good character were:

1.1 Three concepts of developing this model were experience based learning, self learning and authentic learning.

1.2 The principles of an instructional capacity model focused on the development of the instructional capacity of infusion integration approach. The 3 factors of instructional capacity: knowledge, performance and concept ; could be developed. The various activities of instructional capacity should be engaged. Moreover, performing an instruction in authentic way could increase instructional capacity.

1.3 The process of an instructional capacity model were (a) the workshop (18 hours /3 days) (b) performing an instruction of infusion integration approach (c) the process of supervision, monitoring and evaluation by mentors and supervisors.

1.4 The development process of an instructional capacity (AADPSA) consisted of six steps: Acknowledging, Analyzing, Defining goals, Performing, Sharing and Assessing.

2. The conclusions of the effectiveness of an instructional capacity model were:

2.1 Growth rate of instructional capacity: knowledge capacity, performance capacity and self-concept capacity increased significantly (p .01), in term of evaluation.

2.2 Growth rate of the good character of responsibility and discipline trait increased significantly (p .05), in term of evaluation but trait of public mind and learning thinking were slight increase.

Department of Curriculum and Instruction Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2010

Student's signature.....

Thesis Advisors' signature 1.....2.....3.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาและความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาคอยติดตามกระตุ้น แนะนำ ให้กำลังใจ ให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าสูงยิ่งและตรวจแก้ไขความบกพร่องของวิทยานิพนธ์ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ รวมถึงรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้จุดประกายกรอบความคิดการวิจัยให้มีความชัดเจนและให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าสูงยิ่งจนนำมาสู่การวิจัยที่สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง และได้เรียนรู้ความเป็นครูจากต้นแบบทั้งสามท่านตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชรา เล่าเรียนดี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้กำลังใจ ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนทุกท่านที่ให้ประสิทธิ์ประสาทความรู้วิทยาการต่างๆ ที่ทรงคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้มีส่วนให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ศีกษานิเทศก์ คุณครูทุกท่านที่ร่วมสนทนากลุ่มตามกระบวนการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้การสัมภาษณ์และตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ให้สมบูรณ์ ตลอดจนอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาคูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณะครุศาสตร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่เอื้ออำนวยทั้งโอกาส ทุนอุดหนุนการศึกษาให้ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำงานวิจัยฉบับนี้จนสำเร็จมาด้วยดี

ขอขอบพระคุณกัลยาณมิตรที่เป็นเพื่อนร่วมรุ่นและรุ่นน้องทุกท่าน ที่มอบน้ำใจอันดีงามและคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา รวมถึงคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีทุกท่าน โดยเฉพาะ ผศ.วฐู ชุกิตติกุล ผศ.สุมาลี งามสมบัติ ดร.ไฉมยง ไต่ทะทอง ผศ.รจนา รักการ รศ.ดร.นิตยา ประพุดติกิจ ผศ. พัชรินทร์ พูลเพชรพันธุ์ และดร.สุกัญญรัตน์ คงงาม ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือให้คำแนะนำและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ตลอดมา

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบุคคลสำคัญยิ่ง คือ คุณพ่อ และคุณแม่ รวมทั้งขอขอบคุณ คุณป้ามา ทองนิล ผู้เป็นภรรยา ด.ช.ปรัชญชร ทองนิล และด.ญ.แพรศุภา ทองนิล ที่คอยดูแลและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยทำให้ผู้วิจัยมีพลังในการทำงานและ สนับสนุน " การเรียนต่อ " ครั้งนี้ตลอดมา